

Vergaderjaar 2010–2011

32 710 B

Jaarverslag en slotwet Gemeentefonds 2010

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en dus ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2010 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Fvw)

Als gevolg van artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet (IFvw), hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. P. H. Donner

De staatssecretaris van Financiën,
F. H. H. Weekers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Onderdeel uitgaven, verplichtingen en ontvangsten

Uitgaven

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het uitgavenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de tweede suppletore begroting 2010 is het uitgavenbedrag van het gemeentefonds met € – 249 634 000 gewijzigd. De in de tabel weergegeven mutaties worden onder de tabel nader verklaard.

Tabel 1: Totstandkoming uitgavenbedrag gemeentefonds (x € 1 000)

Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2010	18 046 569
Stand uitgavenbedrag 1e suppletore begroting 2010	18 421 667
Stand uitgavenbedrag 2e suppletore begroting 2010	18 630 735
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2010:	
1) Vrouwenopvang (decentralisatie-uitkering)	500
2) Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur (decentralisatie-uitkering)	215
3) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	- 1 409
4a) Nabetaling budget WMO 2009	6 578
4b) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2009	- 6 578
5) Realisatie WMO 2010	- 3 652
6) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2010	6
7) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2010	- 748
8) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2010	- 244 546
Totaal mutaties bij slotwet	- 249 634
<hr/>	
Stand uitgavenbedrag slotwet begroting 2010	18 381 101
<hr/>	
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>1 451</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1 328</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>5 996</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage aan VNG inzake WOZ-kosten</i>	<i>1 000</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>6 436</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>	<i>15 549 679</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1 643 813</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1 171 398</i>

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties:

1) Vrouwenopvang (decentralisatie-uitkering)

Centrumgemeenten ontvangen een aanvulling van € 0,5 miljoen bovenop de middelen van € 1,9 miljoen, die in de 2de suppletore begroting 2010 (Kamerstukken II 2010–2011, 32 565 B, nr. 1 en 2) in het kader van de vrouwenopvang beschikbaar zijn gesteld.

2) Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur (decentralisatie-uitkering)

Het gemeentefonds wordt incidenteel met € 215 000 verhoogd ten gunste van de gemeenten Dronten, Etten-Leur, Hof van Twente, Koggenland, Leudal, Medemblik, Midden-Drenthe, Opsterland, Oude IJsselstreek en Waalwijk. Dat is een correctie in verband met de afspraak dat gemeenten die geen deel meer nemen aan de regeling Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur, voor het jaar waarin zij uitstappen de middelen voor het gehele jaar ontvangen.

3) Realisatie kosten Financiële-verhoudingswet

Het gerealiseerde bedrag komt door de slotwetmutatie € – 1 409 000 lager uit dan na de stand 2de suppletore begroting 2010 werd geraamd. Dit komt doordat niet alle onderzoeken die voor 2010 gepland waren, daadwerkelijk in 2010 zijn uitgevoerd. De realisatie voor de post kosten

Financiële-verhoudingswet komt hiermee op € 1 451 000. Het bedrag zal gedeeltelijk alsnog in 2011 tot besteding komen. Daarom zullen de uitgaven «kosten Financiële verhoudingswet» bij 1ste suppletore begroting 2011 met een bedrag van € 1 000 000 opwaarts worden bijgesteld, conform de bestaande afspraken hierover met het ministerie van Financiën. Deze mutatie bij 1ste suppletore begroting 2011 heeft dus nog betrekking op een onderuitputting van het begrotingsjaar 2010. Het verplichtingen- en uitgaven bedrag voor artikel 1.1.1 zal met € – 1 409 000 worden verlaagd.

4) Nabetalings budget WMO 2009

De definitieve begrotingsstand 2009 van het gemeentefonds is voor de integratie-uitkering WMO € 6,758 miljoen hoger uitgekomen dan aan gemeenten is betaald. Dit bedrag, dat onderdeel was van de «wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2009», is in 2010 aan de gemeenten uitbetaald.

5) Realisatie WMO 2010

Door indexatie en beleidsmatige mutaties is er in 2010 voor de integratie-uitkering WMO € 3,652 miljoen minder betaald dan begroot.

6 en 7) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2010 en integratie-uitkeringen 2010

Bij Voorlopige Rekening is vastgesteld hoe de in 2010 gerealiseerde uitbetalingen voor de decentralisatie-uitkeringen (DU) en integratie-uitkeringen (IU) aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2de suppletore begroting 2010 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er in totaal lagere uitbetalingen zijn gedaan dan bij 2de suppletore begroting 2010 werden verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € 6 000 (positief) bij de integratie-uitkeringen en € – 748 000 (negatief) bij de decentralisatie-uitkeringen. In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van deze bedragen. Deze onderdelen zullen bij 1ste suppletore begroting 2011 opwaarts worden bijgesteld. Deze mutaties in de uitgaven bij 1ste suppletore begroting 2011 hebben dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2010.

Tabel 2: Specificatie Integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2010 (x € 1 000)

	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Integratie-uitkeringen					
Amendement De Pater	25 000		25 000	23 922	– 1 078
Ondersteuning bibliotheken	5 791		5 791	5 791	0
Regionale Platforms Fraudebestrijding	2 006		2 006	2 006	0
Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle (TSIOC)	9 690		9 690	9 690	0
Waterschapswegen (knelpunten verdeelproblematiek)	2 844		2 844	2 844	0
WMO	1 538 000	2 926	1 540 926	1 540 964	38
WMO: compensatie pakketmaatregel AWBZ nadeelgemeenten	34 000		34 000	34 000	0
WMO: maatregelen psychosociaal in AWBZ	6 400		6 400	6 415	15
WUW-middelen	16 061		16 061	16 061	0
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2009	7 667	– 6 578	1 089	2 120	1 031
TOTAAL IU	1 647 459	– 3 652	1 643 807	1 643 813	6
Decentralisatie-uitkeringen					
Alle troeven in handen	700		700	700	0
Antillianengemeenten	4 485		4 485	4 485	0
Arbeidsparticipatie alleenstaande ouders	2 600		2 600	2 600	0
Bedrijventerreinen: Topperprojecten	18 360		18 360	18 359	– 1
Beeldende kunst en vormgeving	13 500		13 500	13 500	0
Bewonersinitiatieven wijken G18	15 000		15 000	15 000	0
Bewonersinitiatieven wijken G31	9 300		9 300	9 300	0

	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Bodemsanering	32 405		32 405	32 406	1
Budget 40+ wijken	30 000		30 000	30 000	0
Cultuurparticipatie	5 785		5 785	5 785	0
Drank & Horecawet	2 175		2 175	2 175	0
Drugspilots	2 694		2 694	2 694	0
Emancipatie 1 001 kracht	900		900	900	0
Gemengde scholen	800		800	800	0
Gezond in de stad	5 000		5 000	5 023	23
Herbestemming aandachtswijken	2 002		2 002	1 996	- 6
Herstructurering bedrijventerreinen	25 000		25 000	25 000	0
Hogeschool Almere	10 000		10 000	10 000	0
Homo emancipatiebeleid	480		480	480	0
Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur	28 071	215	28 286	28 286	0
Inburgering (innovatietrajecten)	1 400		1 400	1 400	0
Inburgering (instapcursussen)	14 211		14 211	14 211	0
Inburgering (knelpunten)	47 475		47 475	47 475	0
Inburgering (uitvoeringskosten)	10 440		10 440	10 440	0
Jeugd	21 780		21 780	21 700	- 80
Jeugdwerkloosheid 2010	70 200		70 200	70 200	0
Kindermishandeling	2 916		2 916	2 916	0
Krimp	16 250		16 250	16 250	0
Leefbaarheid en veiligheid (incl. parktijkteam zaltbommel)	90 106		90 106	90 106	0
Loondispensatie	5 880		5 880	5 880	0
Maatschappelijke opvang	307 828		307 828	307 828	0
Maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden	950		950	950	0
Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren	12 400		12 400	12 400	0
Onderwijsachterstandenbeleid	173 211		173 211	173 210	- 1
Polarisatie en radicalisering	3 883		3 883	3 882	- 1
Regiospecifiekpakket Zuiderzeelijn	13 039		13 039	13 039	0
Rolstoelvoorzieningen Arnhem	1 400		1 400	1 400	0
Spoorse doorsnijdingen	37 321		37 321	37 321	0
Sport en bewegen	8 667		8 667	8 667	0
Stimulering lokaal klimaatbeleid (SLOK)	15 390		15 390	15 220	- 170
Taalcoaches	2 679		2 679	2 679	0
Tijdbeleid	450		450	450	0
Vadercentra	699		699	700	1
Veilige publieke taak	161		161	161	0
Versterking peuterspeelzaalwerk	35 000		35 000	35 000	0
Vrouwenopvang	1 900	500	2 400	2 400	0
Wachtlijsten kinderopvang	2 700		2 700	2 700	0
Wijkactieplannen	58 500		58 500	58 500	0
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2009	493		493	7	- 486
Winkelstraatmanagement	1 418		1 418	1 390	- 28
WWIK (uitvoeringskosten)	3 427		3 427	3 427	0
TOTAAL DU	1 171 431	715	1 172 146	1 171 398	- 748
TOTAAL	2 818 890	- 2 937	2 815 953	2 815 211	- 742

8) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2010

Bij Voorlopige Rekening is vastgesteld hoe de in 2010 gerealiseerde uitbetalingen aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2de suppletore begroting 2010 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er lagere uitbetalingen zijn gedaan dan bij de 2de suppletore begroting 2010 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € - 244 546 000 (negatief).

¹ De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding van het gemeentefonds en de totale landelijke uitkeringsbasis. De voeding van het gemeentefonds is de jaarlijkse omvang van het gemeentefonds zoals wordt vastgesteld via de normeringssystematiek. De uitkeringsbasis wordt berekend via vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).

De reden van het verschil ligt in het feit dat zolang de uitkeringsfactor¹ niet definitief is de omvang van betalingen aan de gemeenten kan afwijken ten opzichte van wat in de begroting vermeld staat. De oorzaak ligt bij het verschil tussen raming van de verdeelmaatstaven voor de bepaling van voorlopige uitkeringsfactor en de verdeelmaatstaven die bij de betalingen worden gebruikt. Indien bij de betalingen de definitieve

verdeelmaatstaven niet beschikbaar zijn, worden de gegevens van het vorige jaar gebruikt. Op het moment dat de definitieve gegevens beschikbaar komen, kan het gat tussen begroting en uitbetaling gedicht worden door de uitkeringsfactor aan te passen. Het onderdeel wijziging betalingsverloop algemene uitkering zal bij 1ste suppletore begroting 2011 dan ook met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld. Deze mutatie bij 1ste suppletore begroting 2011 heeft dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2010.

Verplichtingen

In de volgende tabel wordt ter toelichting een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het verplichtingenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2de suppletore begroting 2010 is het verplichtingenbedrag met € – 4 346 000 gewijzigd.

Tabel 3: Totstandkoming verplichtingenbedrag gemeentefonds (x € 1 000)

Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2010	18 046 569
Stand verplichtingenbedrag 1e suppletore begroting 2010	18 402 425
Stand verplichtingenbedrag 2e suppletore begroting 2010	18 611 493
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2010:	
1) Vrouwenopvang (decentralisatie-uitkering)	500
2) Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur (decentralisatie-uitkering)	215
3) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	– 1 409
4a) Nabetaaling budget WMO 2009	6 578
4b) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2009	– 6 578
5) Realisatie WMO 2010	– 3 652
Totaal mutaties bij slotwet	– 4 346
Stand verplichtingenbedrag slotwet begroting 2010	18 607 147
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>1 451</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1 328</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>5 996</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage aan VNG inzake WOZ-kosten</i>	<i>1 000</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>	<i>6 436</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>	<i>15 783 143</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1 636 140</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1 171 653</i>

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties. Voor de verklaringen van de in de tabel weergegeven mutaties wordt verwezen naar de verklaringen bij de overeenkomende mutaties van de «uitgaven»

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de 2de suppletore begroting 2010 worden de ontvangsten met € – 249 634 000 verlaagd.